

**Stosunki Polski z mocarstwami
w drugiej dekadzie XXI wieku**

Stosunki Polski z mocarstwami w drugiej dekadzie XXI wieku

Redakcja naukowa

Katarzyna Czornik
Miron Lakomy
Mieczysław Stolarczyk

Katowice 2016

REDAKCJA NAUKOWA

prof. dr hab. Mieczysław Stolarczyk
dr hab. Miron Lakomy
dr Katarzyna Czornik
Uniwersytet Śląski w Katowicach

RECENZENT

prof. UO dr hab. Rafał Riedel
Uniwersytet Opolski

OPRACOWANIE TECHNICZNE

Wydawnictwo Fundacji na Rzecz Wspierania Edukacji i Rozwoju Samorządności
wśród Młodzieży VIRIBUS UNITIS

Publikacja sfinansowana przez Uniwersytet Śląski w Katowicach

Copyright © 2016 Uniwersytet Śląski w Katowicach

Wydawnictwo Fundacji na Rzecz Wspierania Edukacji i Rozwoju Samorządności
wśród Młodzieży VIRIBUS UNITIS

ul. Kościuszki 6, 40-049 Katowice
tel./fax: (32) 209 17 01, (32) 209 16 90
e-mail: biuro@fundacja.katowice.pl
www.fundacja.katowice.pl

NUMER ISBN 978-83-938760-8-2

Nakład: 120 egzemplarzy

Katowice 2016

Spis treści

WSTĘP	9
-------------	---

Część pierwsza

TEORETYCZNE ASPEKTY MOCARSTWOWOŚCI

MIECZYSLAW STOLARCZYK: <i>Teoretyczne i praktyczne aspekty mocarstwowości we współczesnych stosunkach międzynarodowych</i>	15
--	----

Część druga

STOSUNKI POLSKI ZE STANAMI ZJEDNOCZONYMI - JEDYNYM SUPERMOCARSTWEM W SYSTEMIE POZIMNOWOJENNYM

WŁODZIMIERZ WĄTOR: <i>Aspekt współpracy militarnej w relacjach polsko-amerykańskich</i>	55
MARCIN LASOŃ: <i>Polsko-amerykańska współpraca wojskowa na przykładzie wojsk specjalnych</i>	92
JUSTYNA ZAJĄC: <i>Implikacje kryzysu ukraińskiego dla stosunków polsko-amerykańskich</i>	114

Część trzecia

STOSUNKI POLSKI Z WYBRANYMI MOCARSTWAMI EUROPEJSKIMI

ERHARD CZIOMER: <i>Miejsce Polski w poszukiwaniach nowej roli i odpowiedzialności międzynarodowej Niemiec w drugiej dekadzie XXI wieku</i>	131
MAŁGORZATA KUBICKA: <i>Współpraca gospodarcza Polska – Niemcy 2000-2014</i>	158

MIRON LAKOMY: <i>Stosunki polsko-francuskie w drugiej dekadzie XXI wieku</i>	174
MACIEJ RAŚ: <i>Rosja jako wyzwanie dla polskiej polityki zagranicznej</i>	197
GRZEGORZ BALAWAJDER, STEFAN MAREK GROCHALSKI: <i>Zmienność funkcji granicy między Polską a Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej jako funkcja stosunków między Polską a Federacją Rosyjską. Granica „liberalna”, granica rzeczywiście „rozdzielająca”</i>	217
AGNIESZKA MIARKA: <i>Stanowisko Polski wobec oddziaływania Federacji Rosyjskiej na bezpieczeństwo Moldawii</i>	229
KRZYSZTOF KSIĘŻOPOLSKI: <i>Dominacja czy kooperacja w relacjach gospodarczych USA, Niemiec i Rosji z Polską w dobie postępującego procesu ekonomizacji bezpieczeństwa państw?</i>	247
SPASIMIR DOMARADZKI: <i>Polska – mocarstwo regionalne? Polityka zagraniczna Polski wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej</i>	259

Część czwarta

STOSUNKI POLSKI Z WYBRANYMI MOCARSTWAMI POZAEUROPEJSKIMI

TOMASZ OKRASKA: <i>Najważniejsze problemy w relacjach Polski z Chińską Republiką Ludową</i>	283
RENATA GALAJ-DEMPNIAK, MICHAŁ POZORSKI: <i>Stosunki polsko-japońskie w latach 2014-2016</i>	304
AGNIESZKA KUSZEWSKA: <i>Stosunki Polski z Indiami i Pakistanem w XXI wieku. Szanse i prognozy na przyszłość</i>	339
ROBERT BORKOWSKI: <i>Stosunki polsko-irańskie w perspektywie geostrategicznej (próba bilansu)</i>	363
KATARZYNA CZORNIK: <i>Stosunki polsko-saudyjskie w drugiej dekadzie XXI wieku</i>	381
MONIKA SZYNOL: <i>Stosunki polsko-tureckie w drugiej dekadzie XXI wieku. Aspekty polityczne i gospodarcze</i>	414
WIESŁAW LIZAK: <i>Stosunki Polski z państwami Afryki – główne cele, kierunki, partnerzy</i>	454

ARKADIUSZ ŻUKOWSKI: <i>Oficjalne stosunki między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Południowej Afryki w drugiej dekadzie XXI wieku</i>	470
JUSTYNA ŁAPAJ: <i>Brazylia w polskiej polityce zagranicznej w drugiej dekadzie XXI wieku</i>	502
NOTY O AUTORACH	523
SUMMARY / ZUSAMMENFASSUNG / PE3IOME	525

Wstęp

Jedną z wiodących prawidłowości rozwoju współczesnych stosunków międzynarodowych jest intensyfikacja procesów internacjonalizacji (umiędzynaradawiania) różnych dziedzin życia narodów i państw oraz związanych z tym współzależności. Żadna bowiem z dziedzin życia społecznego nie może przetrwać w izolacji od sfery międzynarodowej. Społeczeństwa poszczególnych państw oraz rozmaite dziedziny ich życia stają się coraz bardziej współzależne, ponieważ ich rozwój wewnętrzny uwarunkowany jest w coraz większym stopniu wpływami czynników zewnętrznych, w tym przede wszystkim oddziaływaniami innych uczestników stosunków międzynarodowych. Tendencja ta została znacznie wzmocniona w okresie podwubiegunowym (pozimnowojennym) m.in. przez intensyfikację procesów globalizacji. Mając to na uwadze, w literaturze z zakresu stosunków międzynarodowych zwraca się uwagę na rosnące znaczenie środowiska międzynarodowego dla społeczno-politycznego i gospodarczego rozwoju państw. Oczywiście, w zależności od prezentowanego podejścia do badania rzeczywistości międzynarodowej (np. paradygmat realistyczny i liberalny oraz ich kolejne modyfikacje), inny ciężar gatunkowy nadaje się środowisku międzynarodowemu w kształtowaniu polityki zagranicznej państw.

Stopień uzależnienia polityki wewnętrznej i zagranicznej państw od środowiska międzynarodowego, w tym jego ewolucji, bywa różny, zależnie od ich siły fizycznej, geopolitycznego usytuowania, pełnionych ról międzynarodowych i związanych z tym możliwości w zakresie wpływania na zachowania innych uczestników stosunków międzynarodowych. Dla państw małych i średnich, a do tych drugich należy Polska, wpływ środowiska międzynarodowego na ich politykę wewnętrzną i zagraniczną jest o wiele większy niż w przypadku mocarstw, a tym bardziej supermocarstw. Kolejne systemy międzynarodowe były wynikiem stanu stosunków przede wszystkim między mocarstwami. Mimo zmian zachodzących w kolejnych systemach, w tym rosnącej roli w ostatnich dziesięcioleciach uczestników pozapaństwowych (np. korporacji transnarodowych) stałym elementem rzeczywistości międzynarodowej jest wiodący wpływ mocarstw na ich powstanie, ewolucję i zmianę. Jedną bowiem z prawidłowości rozwoju stosunków międzynarodowych jest to, że w każdym porządku międzynarodowym występowała stosunkowo niewielka grupa państw wpływająca w zdecydowanie większym stopniu (w porównaniu do pozostałych państw) na bliższe i dalsze środowisko międzynarodowe.

Nie ma jednej, powszechnie akceptowanej definicji mocarstw i mocarstwowości. Brak jest też precyzyjnych kryteriów mocarstwa. Nie budzi wątpliwości, że podstawowymi czynnikami mocarstwowej pozycji państwa są jego potęga, na którą składają się zarówno materialne, jak i pozamaterialne składniki, oraz intensywność i zasięg wywieranego wpływu na zachowania innych uczestników stosunków międzynarodowych. W poszczególnych klasyfikacjach mocarstwowej pozycji państw występuje duży stopień uznaniowości, szczególnie w odniesieniu do mocarstw regionalnych.

Ze względu na decydujący wpływ mocarstw na kształtowanie stosunków międzynarodowych w kolejnych systemach międzynarodowych, w tym także w systemie pozimnowojennym (unipolarnym, podwubiegunowym), kluczowe znaczenie dla polityki zagranicznej Polski, jak i polityki zagranicznej innych państw, mają stosunki z mocarstwami, funkcjonującymi w jej bliższym i dalszym środowisku międzynarodowym. Najważniejszym celem badawczym prezentowanego zbioru jest ukazanie charakteru stosunków Polski z państwami pełniącymi rolę mocarstw na początku XXI wieku, przede wszystkim w drugiej dekadzie tego wieku. Celami bardziej szczegółowymi są wskazanie zbieżności i różnic w stanowiskach Polski i poszczególnych mocarstw w kwestiach dotyczących bezpieczeństwa międzynarodowego oraz zwrócenie uwagi na główne problemy występujące w stosunkach bilateralnych i wielostronnych Polski z mocarstwami. Jednakże ze względu na dużą liczbę państw pełniących rolę mocarstw, szczególnie mocarstw regionalnych, oraz znaczną uznaniowość występującą w zakresie zaliczenia danego państwa jako mocarstwa regionalnego, a także ze względu na ograniczone ramy objętościowe prezentowanego zbioru, redaktorom zbioru nie udało się zaprezentować stosunków Polski ze wszystkimi mocarstwami. W zbiorze brak jest np. tekstów poświęconych stosunkom Polski z Wielką Brytanią, Hiszpanią i Włochami. Jest to spowodowane także tym, że tuż przed przesłaniem zbioru do recenzji niektórzy potencjalni autorzy zrezygnowali, ze względów zdrowotnych bądź innych, z przygotowania wcześniej zgłoszonych tematów opracowań.

Publikacja zawiera 21 artykułów podzielonych na cztery części. Obejmują one kolejno: teoretyczne aspekty mocarstwowości; stosunki Polski ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki jako jedynym supermocarstwem okresu pozimnowojennego; stosunki Polski z wybranymi mocarstwami europejskimi oraz stosunki Polski z wybranymi mocarstwami pozaeuropejskimi. Autorami opracowań są badacze polskiej polityki zagranicznej i stosunków międzynarodowych z wielu ośrodków akademickich naszego kraju. W części pierwszej zatytułowanej *Teoretyczne aspekty mocarstwowości* zamieszczone zostało tylko jedno opracowanie autorstwa Mieczysława Stolarczyka pt: *Teoretyczne i praktyczne aspekty mocarstwowości we współczesnych stosunkach międzynarodowych*.

W części drugiej zbioru, zatytułowanej *Stosunki Polski ze Stanami Zjednoczonymi – jedynym supermocarstwem w systemie pozimnowojennym* zamieszczone zostały następujące opracowania: Włodzimierz Wątor, *Aspekt współpracy militarnej w relacjach polsko-amerykańskich*; Marcin Lasoń, *Polsko-amerykańska współpraca wojskowa na przykładzie wojsk specjalnych*; Justyna Zajac, *Implikacje kryzysu ukraińskiego dla stosunków polsko-amerykańskich*.

W części trzeciej prezentowanego zbioru, zatytułowanej *Stosunki Polski z wybranymi mocarstwami europejskimi*, znajduje się 8 artykułów: Erhard Cziomer, *Miejsce Polski w poszukiwaniach nowej roli i odpowiedzialności międzynarodowej Niemiec w drugiej dekadzie XXI wieku*; Małgorzata Kubicka, *Współpraca gospodarcza Polska – Niemcy 2000-2014*; Miron Lakomy, *Stosunki polsko-francuskie w drugiej dekadzie XXI wieku*; Maciej Raś, *Rosja jako wyzwanie dla polskiej polityki zagranicznej*; Grzegorz Balawajder, Stefan Marek Grochalski, *Zmienność funkcji granicy między Polską a Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej jako funkcja stosunków między Polską a Federacją Rosyjską. Granica „liberalna”, granica rzeczywistości „rozdzielająca”*; Agnieszka Miarka, *Stanowisko Polski wobec oddziaływania Federacji Rosyjskiej na bezpieczeństwo Mołdawii*; Krzysztof Księżopolski, *Dominacja czy kooperacja w relacjach gospodarczych USA, Niemiec i Rosji z Polską w dobie postępującego procesu ekonomizacji bezpieczeństwa państw?*; Spasimir Domaradzki, *Polska – mocarstwo regionalne? Polityka zagraniczna Polski wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej*.

W ostatniej części prezentowanej publikacji, zatytułowanej *Stosunki Polski z wybranymi mocarstwami pozaeuropejskimi*, zamieszczone zostały następujące opracowania: Tomasz Okraska, *Najważniejsze problemy w relacjach Polski z Chińską Republiką Ludową*; Renata Gałaj-Dempniak, Michał Pozorski, *Stosunki polsko-japońskie w latach 2014-2016*; Agnieszka Kuszewska, *Stosunki Polski z Indiami i Pakistanem w XXI wieku. Szanse i prognozy na przyszłość*; Robert Borkowski, *Stosunki polsko-irańskie w perspektywie geostrategicznej (próba bilansu)*; Katarzyna Czornik, *Stosunki polsko-saudyjskie w drugiej dekadzie XXI wieku*; Monika Szynol, *Stosunki polsko-tureckie w drugiej dekadzie XXI wieku. Aspekty polityczne i gospodarcze*; Wiesław Lizak, *Stosunki Polski z państwami Afryki – główne cele, kierunki, partnerzy*; Arkadiusz Żukowski, *Oficjalne stosunki między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Południowej Afryki w drugiej dekadzie XXI wieku*; Justyna Łapaj, *Brazylia w polskiej polityce zagranicznej w drugiej dekadzie XXI wieku*.

Prezentowany zbiór jest kolejnym opracowaniem będącym efektem prowadzonych od wielu lat przez pracowników Zakładu Stosunków Międzynarodowych Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach badań dotyczących poszczególnych

aspektów polityki zagranicznej Polski, przede wszystkim zaś jej polityki bezpieczeństwa realizowanej w środowisku międzynarodowym¹.

Opracowanie adresowane jest do szerokiego grona Czytelników. Mamy nadzieję, że artykuły zamieszczone w niniejszej publikacji okażą się interesującym i ważnym wkładem w dyskusję nad istotnymi aspektami polskiej polityki zagranicznej i przyczynią się do wzbogacenia wiedzy na temat stanu stosunków Polski z większością państw, które w systemie unipolarnym pełnią rolę mocarstw.

Redaktorzy zbioru

¹ W ostatnich latach ukazały się na ten temat: M. STOLARCZYK: *Zbieżność i różnice interesów w stosunkach polsko-niemieckich w latach 1989-2009*. Katowice 2010; *Stosunki Polski z sąsiadami w pierwszej dekadzie XXI wieku*. Red. M. STOLARCZYK. Katowice 2011; *Dylematy polityki zagranicznej Polski na początku XXI wieku*. Red. K. CZORNIK, M. LAKOMY, M. STOLARCZYK. Katowice 2014; *Dylematy polityki bezpieczeństwa Polski na początku drugiej dekady XXI wieku*. Red. K. CZORNIK, M. LAKOMY. Katowice 2014; *Implikacje konfliktu ukraińskiego dla polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Polski*. Red. K. CZORNIK, M. LAKOMY, M. STOLARCZYK. Katowice 2015; M. Stolarczyk: *Rosja w polityce zagranicznej Polski w latach 1992-2015*. Katowice 2016 (w druku).

Noty o Autorach

(według kolejności artykułów zamieszczonych w poszczególnych częściach zbioru)

PROF. DR HAB. MIECZYŚLAW STOLARCZYK – Kierownik Zakładu Stosunków Międzynarodowych Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

PLK DR WŁODZIMIERZ WĄTOR – szef Centrum Szkolenia Obrony Przed Bronią Masowego Rażenia w SZ RP, Akademia Sztuki Wojennej; adiunkt w Zakładzie Stosunków Międzynarodowych Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

PROF. NADZW. DR HAB. MARCIN LASOŃ – profesor nadzwyczajny, Wydział Nauk o Bezpieczeństwie Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

PROF. UW DR HAB. JUSTYNA ZAJĄC – profesor nadzwyczajny, Zakład Historii i Teorii Stosunków Międzynarodowych Instytutu Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego

PROF. ZW. DR HAB. ERHARD CZIOMER – Kierownik Katedry Stosunków Międzynarodowych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

DR MAŁGORZATA KUBICKA – starszy wykładowca w Zakładzie Stosunków Międzynarodowych Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

DR HAB. MIRON LAKOMY – adiunkt w Zakładzie Stosunków Międzynarodowych Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

DR MACIEJ RAŚ – adiunkt w Zakładzie Historii i Teorii Stosunków Międzynarodowych Instytutu Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego

PROF. UO DR HAB. STEFAN MAREK GROCHALSKI – Kierownik Zakładu Prawa Międzynarodowego i Unijnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego

DR GRZEGORZ BALAWAJDER – adiunkt w Katedrze Stosunków Międzynarodowych Instytutu Politologii Uniwersytetu Opolskiego

MGR AGNIESZKA MIARKA – asystent w Zakładzie Stosunków Międzynarodowych Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

DR KRZYSZTOF KSIĘŻOPOLSKI – adiunkt w Katedrze Studiów Politycznych Kolegium Ekonomiczno-Społecznego Szkoły Głównej Handlowej

DR SPASIMIR DOMARADZKI – adiunkt w Katedrze Międzynarodowych Stosunków Politycznych Uczelni Łazarskiego

MGR TOMASZ OKRASKA – asystent w Zakładzie Stosunków Międzynarodowych Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

PROF. US DR HAB. RENATA GAŁAJ-DEMPNIAK – profesor nadzwyczajny, Zakład Studiów Wojskowych Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Szczecińskiego

MGR MICHAŁ POZORSKI – doktorant w Instytucie Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Szczecińskiego

PROF. UNIwersytetu SWPS DR HAB. AGNIESZKA KUSZEWSKA – profesor nadzwyczajny, Katedra Polityki Międzynarodowej Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych Uniwersytetu SWPS

PROF. NADZW. DR HAB. ROBERT BORKOWSKI – profesor nadzwyczajny, Wydział Nauk o Bezpieczeństwie Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

DR KATARZYNA CZORNIK – adiunkt w Zakładzie Stosunków Międzynarodowych Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

MGR MONIKA SZYNOL – asystent w Zakładzie Stosunków Międzynarodowych Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

DR HAB. WIESŁAW LIZAK – adiunkt w Zakładzie Studiów Pozaeuropejskich Instytutu Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego

PROF. ZW. DR HAB. ARKADIUSZ ŻUKOWSKI – Dyrektor Instytutu Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego

MGR JUSTYNA ŁAPAJ – asystent w Zakładzie Stosunków Międzynarodowych Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Summary

The degree of dependence of the domestic and foreign state's policies from the international environment is varied, according to their physical strength, geopolitical location, international roles played and the ability to influence the behavior of the other participants of the international relations. For small and medium-sized countries (as Poland) the impact of the international environment on indicated policies is much greater than in case of powers and especially superpowers. The following international systems were the results of the relations primarily between the superpowers. Despite of the changes occurring in subsequent systems, including the increasing role on the non-state actors (e.g. transnational corporations) in recent decades, an integral part of the international reality is the leading powers influence on its formation, evolution and alteration. Nevertheless, one of the regularities of the development of international relations is that in any international order there was a relatively small group of countries affecting in a far greater extent (in comparison to other countries) the closer and farther international environment.

There is no single, generally accepted definition of powers and the superpower. There are also no precise criteria of superpower. Undoubtedly, the main factors for the superpower status of countries are: its power, consisting of both material and non-material components, as well as the intensity and extent of its influence on the behavior of the other participants of the international relations. Furthermore, in the specific classifications of the world superpowers occurs a high degree of arbitrariness, particularly with regard to regional powers.

Taking into account the decisive impact of powers on shaping the international relations in following regimes, including the post-Cold War system, crucial for the Polish foreign policy (as for the policies of other states) are the relations with the major powers operating in the close and distant international environment. The main aim of the presented research is to show the nature of the Polish relations with the countries acting as powers at the beginning of the 21st century (mainly in the second decade of this century). The more specific objectives are to indicate the convergences and differences in Polish and the various powers' opinions about the international security and to highlight the main problems in bilateral and multilateral Polish relations with the powers.

Zusammenfassung

Der Abhängigkeitsgrad der Innen- und Außenpolitik vom internationalen Umfeld, seine Entwicklung, ist abhängig von seiner physischen Stärke, geopolitische Lage, Rolle-International und die damit verbundene Fähigkeit das Verhalten der anderen Teilnehmer in den internationalen Beziehungen zu beeinflussen. Für kleine und mittelgroße Länder (wie Polen), die Auswirkungen der internationalen Umwelt auf ihre Innen- und Außenpolitik ist viel größer als bei den Weltmächten. Weitere internationale Systeme waren das Ergebnis der Stand der Beziehungen in erster Linie zwischen den Weltmächten. Obwohl die nichtstaatlichen Akteure (z. B. Transnationale Unternehmen) immer wichtiger sind, haben die Weltmächte den größten Einfluss auf Entstehung, Entwicklung und Veränderung der internationalen Politik. In jeder internationalen Ordnung, gibt es eine relativ kleine Gruppe von Ländern, die das internationalen Umfeld beeinflussen. Es gibt keine einheitliche, allgemein anerkannte Definition der Weltmächte. Es gibt auch keine genauen Kriterien der Weltmacht. Es besteht kein Zweifel, dass die wichtigsten Faktoren für die Superposition des Staates, sind ihre Macht, die beiden aus einem Material und nicht-materielle Komponenten bestehen, sowie die Intensität und das Ausmaß ihres Einflusses auf das Verhalten der anderen Teilnehmer in den internationalen Beziehungen.

Wegen der entscheidenden Kräfte von den Weltmächten in den internationalen Beziehungen in den nächsten internationalen Regimen, auch in der Zeit nach dem Kalten Krieg System, von entscheidender Bedeutung für die polnische Außenpolitik und der Außenpolitik anderer Länder, haben die Beziehungen zu Großmächte in dem proximalen und distalen internationalen Umfeld.

Das Hauptziel der Forschung ist die Natur der polnischen Beziehungen zu den Ländern, die als Kräfte zu Beginn des XXI Jahrhunderts zu zeigen, vor allem in der zweiten Dekade dieses Jahrhunderts. Zu den konkreten Zielen sind die Konvergenzen und Unterschiede in den Positionen der polnischen und spezifischen Befugnisse in Fragen der internationalen Sicherheit zu zeigen, und die wichtigsten Probleme in den bilateralen Beziehungen zwischen Polen und Weltmächte zu untersuchen.

Резюме

Степень зависимости внутренней и внешней политики государств от международной среды, в том числе ее эволюции, варьируется в зависимости от их физической силы, геополитического положения, выполняемых международных ролей и связанных с этим возможностей в сфере влияния на поведение других участников международных отношений. Для государств малого и среднего размера, а к этой второй группе принадлежит Польша, влияние международной среды на их внутреннюю и внешнюю политику значительно больше, чем в случае держав а тем более сверхдержав. Очередные международные системы были результатом состояния отношений прежде всего между державами. Несмотря на изменения, происходящие в последующих системах, в том числе растущей роли в последних десятилетиях негосударственных участников (например транснациональных корпорации), постоянным элементом международной действительности является ведущее влияние держав на их возникновение, эволюцию и изменение. Одной из закономерностей развития международных отношений является то, что в каждом международном порядке выступала относительно небольшая группа государств, влияющая в значительно большей степени (по сравнению с другими государствами) на близкую и далекую международную среду.

Нет одного, общепринятого определения держав и великодержавности. Не существуют также точные критерии державы. Нет сомнений в том, что основными факторами великодержавной позиции государства являются его сила, состоящая из так материальных как и нематериальных компонентов, а также интенсивность и степень его влияния на поведение других участников международных отношений.

В связи с решающим влиянием держав на формирование международных отношений в очередных международных системах, включая систему после окончания холодной войны, решающее значение для внешней политики Польши и внешней политики других государств имеют отношения с державами функционирующими в ее близкой и далекой международной среде. Самая важная исследовательская цель демонстрированного собрания – показать характер связей Польши с государствами исполняющими роль держав в начале XXI века, прежде всего во второй декаде этого столетия. Более подробные цели – показать совпадения и различия в позициях Польши и отдельных держав по вопросам, связанным с международной безопасностью, а также выделить основные проблемы выступающие в билатеральный и многосторонних отношениях Польши с державами.